

cional (*período, psicología*) i la innovadora (*período, sicología*); però nosaltres creiem prudent el determini d'una temporada de coexistència de les dues formes, en què l'Acadèmia podrà observar com responen els autors, i si resulta fàcil de familiaritzar-se amb les noves grafies, sense haver d'afrontar la possibilitat d'una rectificació futura. També deuen tenir una finalitat d'assaig les altres normes en què es deixa en llibertat l'usuari de la llengua entre dues solucions correctes; són, entre altres: la diferenciació dels mots que actuen unes vegades d'adjectius i altres vegades de pronoms mitjançant l'accent quan són pronoms (*otro, algunos, pocos*, semblantment a *este/éste*, etc.) (i això sempre que provoqui ambigüïtat), la separació en síl·labes dels mots formats damunt prefixos o altres vocables que poseixen sentit cabal com a independents, que podrà fer-se respectant aquests prefixos o vocables (*des-amparo, nos-otros*) o atenent a un criteri sil·làbic fonètic (*de-samparo, no-sotros*), etc. Celebrem que l'interès de l'Acadèmia per l'idioma es tradueixi en normes positives, i desitgem de veure-les ben aviat incorporades a la gramàtica i al diccionari de la Corporació. — A. M. BADIA I MARGARIT.

Record a Aubrey Fitz-Gerald Bell. — Bé que de formació clàssica, Aubrey Fitz-Gerald Bell fou predominantment un hispanista. Viatjà per la Península i visqué llargs anys a Portugal, fins que, en esclatar la darrera guerra mundial, s'instal·là al Canadà, on morí el maig de 1950. Havia nascut l'any 1881. Ha deixat estudis generals i monogràfics de les literatures portuguesa i castellana. De la primera, recordem els seus treballs sobre Gil Vicente, Camoens, els místics, i les antigues líriques de *amigo*. Dins el camp de les lletres castelles havia publicat llibres, que resulten fonamentals, sobre el renaixement espanyol, fra Luis de León, Cervantes i Gracián. Havia realitzat belles traduccions a l'anglès, de Gil Vicente, fra Luis i altres. En tots els detalls de la seva vida, Bell fou hispanista en sentit integral, per tal com no es limitava a copsar l'esperit de les literatures hispàniques, sinó que procurava d'arribar a la mateixa manera d'ésser hispànica, vivint en contacte físic amb ella, i fent operant aquest contacte pel seu fi talent d'observador. — A. M. BADIA I MARGARIT.

Quatre antologies catalanes. — La literatura catalana moderna ha estat fecunda en antologies. Des de *Los Trobadors nous*, publicats per Antoni de Bofarull el 1858, i *Los Trobadors moderns*, per Víctor Balaguer el 1859, fins avui, en què aquests reculls vénen a suplir en certa manera, la falta de revistes literàries (com *Els poetes insulars de postguerra* publicats per M. Sanchis i Guarnier, els *Vuit poetes* o *l'Antologia poètica universitària* dels anys 1949, 1950 i 1951-1952); passant per la considerable, bé que difusa, de la «Lectura Popular» de F. Matheu, la de la poesia moderna d'Alexandre Plana, etc., són nombroses les que podríem citar. En aquests darrers anys, deixant de banda les antologies fetes entorn d'un tema determinat — el mar, la muntanya, l'Eucaristia, etc. —, i alguna d'excesivament endarrerida (com la de F. Gutiérrez publicada el 1947, altrament d'un interès molt limitat), o la de Carl Josef Odenkirchen *A Preliminary Chrestomathy of Old Catalan* publicada el 1949,¹ cal donar compte de dues antologies generals de la poesia catalana — una d'elles en dos volums, un de Rafael Tasis i l'altre de Joan Triadú —, d'una de la nostra poesia moderna traduïda al castellà i, finalment, d'una de narracions. En realitat, existeixen dos tipus d'antologies: unes representen una selecció crítica duta a terme segons un concepte determinat de poesia — i això és tant com dir segons una posició personal, i absoluta, davant el fenomen poètic —; unes altres estan basades en un criteri fonamentalment històric. Les primeres ofereixen un avantatge i un perill a la vegada: l'avantatge d'evitar falsos valors i tòpics, i el perill de fracassar per falta de personalitat. Les segones presenten, de sempre, una solidesa donada per la perspectiva històrica, que no vol dir exclusió d'apreciació estètica, bé que ofereixen el risc immediat i gairebé inevitable de la repetició. Si Rafael Tasis, en selec-

1. Cf. R. ARAMON I SERRA, "Estudis Romànics", II (1949-1950), 251-253.

cionar la poesia catalana des dels inicis fins al post-romanticisme,² ens donava una antologia històrica en què no sabia evitar la repetició inoperant, Joan Triadú, en fer-ho de la poesia moderna, des de Verdaguer fins als poetes més joves,³ seguia el primer tipus que hem apuntat. No sempre conseqüent amb ell mateix i excessivament benèvol en determinades valoracions, cal advertir que l'actitud de Triadú és un intent important de fixació de valors en el nostre panorama poètic contemporani. Tant és així, que Paulina Crusat, en donar-nos una antologia en castellà de la nostra poesia post-maragalliana,⁴ s'ha basat fonamentalment en la de Triadú, tot desdibuixant-se en introduir una sèrie de poetes d'una grisa mediocritat. Assenyalem, així mateix, que la versió de Crusat no compensa sovint l'anodina crítica de les introduccions a cadascun dels poetes ni els defectes apuntats — els de Triadú i els nous — en el corpus de l'obra. L'antologia que, des de Ramon Llull a Albert Manent, acaba de publicar Joan Triadú,⁵ segueix la mateixa línia que hem posat de relleu en la que publicà en la «Biblioteca Selecta». Assenyalem, però, que les pàgines dedicades a la poesia moderna ofereixen una perspectiva més afinada — i amb això no vull dir que hi estigui completament d'acord — que les dedicades a la medieval, on notem punts excessivament discutibles (com la manca de poetes com Andreu Febrer o Pere Martinès, etc.). Amb tot, cal remarcar el gran interès d'aquesta antologia orientada vers un públic tan estès com el de llengua anglesa, tot lamentant, però, la falta d'una versió que acompanyi el text català, cosa que impedirà en gran manera la difusió del llibre. Quant a l'antologia de narracions, a cura del mateix Triadú, oberta amb un pròleg a tenir en compte per a la futura història de la literatura moderna, hom hi intenta d'adoptar una posició intermèdia entre les dues maneres de concebre el gènere antològic que hem posat de relleu abans. Uns cops encertat, d'altres discutible, Triadú ofereix un ample panorama de la nostra prosa moderna, des de Robert Robert i Carles Bosch de la Trinxeria fins a Aurèlia Capmany o Jordi Sarsanedas, en un seguit d'estils i de concepcions narratives que no assoleixen sempre una valor transcendent. Hauríem volgut endinsar-nos en els quatre punts centrals de tota antologia, això és, selecció d'autors, selecció d'obres, text adoptat i introducció crítica, però això hauria allargat en excés aquesta nota. Ens hem hagut de limitar, doncs, a donar una breu notícia comentada de les quatre antologies catalanes aparegudes recentment, tot i reconeixent que qualsevol d'elles mereix una crítica més aprofundida. — JOAQUIM MOLAS.

El setè centenari de la Universitat de Salamanca. — La vella universitat de Salamanca celebrà el setè centenari de la seva fundació el mes d'octubre de 1953. Un temps abans, en el mes de juliol, hom l'havia organitzat, ja amb el mateix motiu, unes jornades de literatura hispànica, que foren molt concorregudes. Però la celebració del centenari en sentit estricte fou a l'octubre, i culminà el dia 12. Els actes començaren el dia 8 al vespre, quan foren hissades les banderes dels països representats als festivals commemoratius, cerimònia seguida d'una recepció al Saló Rectoral. Els dies 9, 10 i 11 se celebraren sessions acadèmiques amb un gran to de solemnitat, en les quals, ultra breus

2. RAFAEL TASIS, *Antologia de la poesia catalana. De Ramon Llull a Jacint Verdaguer*. Barcelona, Editorial Selecta, 1949. 290 pàgs. («Biblioteca Selecta», LVIII.)

3. JOAN TRIADÚ, *Antologia de la poesia catalana (1900-1950)*. Barcelona, Editorial Selecta, 1951. 312 pàgs. + 1 lám. + 1 quadre sinòptic («Biblioteca Selecta», LXXVIII.)

4. PAULINA CRUSAT, *Antologia de poetas catalanes contemporáneas*. Madrid, Ediciones Rialp, 1952. 192 pàgs. («Adonais», LXXXIII-LXXXIV.)

5. JOAN TRIADÚ, *Anthology of Catalan Lyric Poetry*. Selection and introduction. Edited by Joan Gili. Oxford, The Dolphin Book Co. Ltd., 1953. LXXX + 395 pàgs. Amb canvi de portada aparegué també als Estats Units, a la University of California Press, Berkeley i Los Angeles, 1953. La versió original del pròleg, en els seus trets fonamentals, ha aparegut independentment dins les «Publicacions de La Revista», segona sèrie, vol. XII, sota el títol de *Panorama de la Poesia Catalana* (Barcelona 1953, 72 pàgs.)

6. JOAN TRIADÚ, *Antologia de contistes catalans (1850-1950)*. Barcelona, Editorial Selecta, 1950. LXIV + 1.576 pàgs. + 4 làmines.